

Yhdyskuntavaliokunta
Kaupunginhallitus

§ 50
§ 105

14.05.2019
27.05.2019

Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelman (MAL 2019) hyväksyminen

309/10.00.00/2017

YLVK 14.05.2019 § 50

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
maankäyttöpäällikkö Marko Lassila, puh. 050 382 9313
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

MAL 2019 on Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen strateginen suunnitelma, jossa kuvataan, miten seutua pitäisi kokonaisuutena kehittää vuosina 2019–2050. Suunnitelmassa on tarkasteltu samanaikaisesti kaikkia kolmea osa-aluetta sekä arvioitu niiden vaikutuksia. Kokonaisuus kattaa myös lakisääteisen liikennejärjestelmäsuunnitelman (HLJ).

MAL 2019 -suunnitelman lähtökohdat ja tavoitteet sekä tavoitetasot on hyväksytty HSL:n hallituksessa, KUUMA-johtokunnassa sekä Helsingin seudun yhteistyökokouksessa HSYK:ssä. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Velvoittavaksi tavoitetasoksi on hyväksytty liikenteen kasvihuonekaasujen päästövähennys vähintään 50 %:iin vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

Suunnitelman pääsisältö on:

- Seudun kasvu ohjataan nykyiseen yhdyskuntarakenteeseen ja joukkoliikenteen kannalta kilpailukykyisille alueille.
- Seudulle rakennetaan vuosittain n. 16500 uutta asuntoa ja asuntokannan sekä elinympäristön laadusta huolehditaan.
- Raideliikenteeseen ja pyöräliikenteeseen osoitetaan vahvat panostukset, tieliikennettä kehitetään tavara- ja joukkoliikennelähtöisesti.
- Päästöjä vähennetään uudistaen ajoneuvokantaa energiatehokkaammaksi ja hiilineutraalimmaksi sekä useilla liikennesuoritetta pienentävillä keinoilla, mm. tiemaksuilla.

Suunnitelmassa on osoitettu konkreettiset toimet, joilla tavoitteisiin päästään 2030 mennessä. Näitä ovat muun muassa seudullisesti määritellyt maankäytön ensisijaiset kehittämisvyöhykkeet, kuntakohtaiset asuntorakentamisennusteet ja asemakaavatavoitteet sekä ennen vuotta 2030 aloitettavat liikennehankkeet ja -toimenpiteet. Pidemmällä aikavälillä vuodesta 2030 eteenpäin leikataan edelleen kasvihuonekaasupäästöjä, sijoitetaan uusi maankäyttö tiivistävästi ja kestävästi, pidetään asuntotuotanto riittävänä ja laadukkaana sekä kehitetään ja integroidaan joukkoliikennekokonaisuutta. Tie- ja katuverkolla painopiste säilyy joukko- ja tavaraliikenteen toimivuudessa.

Suunnitelman toimenpiteillä Helsingin seutu kasvaa kestävästi ja vähentää päästöjä tehokkaasti. Lähes kaikki suunnitelmalle vuodelle 2030 asetetut tavoitetasot saavutetaan. Liikenteen CO₂-päästövähennystavoite (50%)

saavutetaan, kun kaikki suunnitellut toimet toteutuvat riittävällä voimakkuudella. Työvoiman saavutettavuus paranee, mikä houkuttelee yrityksiä ja asukkaita. Luonnoksen toimenpidekokonaisuus on yhteiskuntataloudelliselta tehokkuudeltaan hyvä, mikä takaa taloudelliset edellytykset seudun kehittämiseen. Asuntotuotanto sijoittuu tavoitteen mukaisesti ensisijaisesti kehitettäville vyöhykkeille. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö mahdollistaa kaikille aktiivisen arjen. Sosiaalista eriytymistä pyritään jatkossa torjumaan yhteisen ohjelman avulla sekä seuraamaan kehitystä aktiivisemmin. Kestävien kulkutapojen (kävely, pyöräily, joukkoliikenne) osuus kasvaa jo päätettyihin toimenpiteisiin nähden, mutta tavoitetasoa ei tältä osin kokonaan saavuteta. Suunnitelman vaikutuksia on arvioitu SOVA-lain mukaisesti ja arviointi on ohjannut suunnitelmamarkkaisuvalintaa.

Kauniaisten valtuusto antoi Kauniaisten lausunnon MAL2019 -suunnitelma-luonnoksesta 17.12.2018. Lausuntokierroksen jälkeen suunnitelmaa on tarkistettu siten, että asuntorakennusoikeuden asemakaavoitustavoitteen sitovuudesta on luovuttu. Lisäksi Espoon kaupunkiradan toteuttaminen on siirretty ensimmäiseen toteutuskoriin. Molemmat muutokset vastaavat Kauniaisten lausunnossa esittämiin toiveisiin.

HSL:n hallitus hyväksyi MAL 2019 -suunnitelman 26.3.2019 jäsenkuntiansa liikennesisältöjen osalta. Samalla HSL:n hallitus teki muutamia tekstikorjauksia, siirsi pääradan Pasila-Riihimäki 2. vaiheen ensimmäiseen toteutusjaksoon 2020-2023 sekä kirjautti päätökseen: ”Liikenteen hinnoittelun osalta selvitykset optimaalisista malleista, vaikutusarviointit ja vaadittava lainsäädäntö laaditaan ensin ja päätökset seudulla tehdään näiden jälkeen”.

Helsingin seudun yhteistyökokous (HSYK) hyväksyi suunnitelman 29.3.2019 maankäyttö- ja asumissisältöjen osalta ja lähetti ne edelleen kuntien hyväksyttäväksi. HSYKn päätöksellä suunnitelman ensisijaisia kehittämisyöhykkeitä laajennettiin Espoon Viiskorpeen sekä Kalajärvelle.

Suunnitelma-aineistot, lausuntoyhteenveto, kyselyn tulokset sekä toimenpidekortit löytyvät verkkosivulta: www.hsl.fi/mal.

MAL 2019 -suunnitelman pohjalta valmistellaan ja neuvotellaan MAL-sopimus 2020–2023 valtion, seudun kuntien ja HSL:n kesken. Neuvotteluryhmä on nimetty ja sopimusneuvottelut ovat käynnistyneet ympäristöministeriön johdolla.

MAL-suunnitelman liikenneosuuden (L) päätösvalta on HSL:n hallituksella. L-osuuden liittyessä kiinteästi suunnitelmaan, on tarkoituksenmukaista lukea sekin sisältyväksi Kauniaisten hyväksymispäätökseen.

Kaupungin hallintosäännön 17§:n kohtien 5-7 mukaisesti toimivalta MAL2019-suunnitelman hyväksymisestä on tulkittu kuuluvan kaupunginhallitukselle.

YTJ:

Yhdyskuntavaliokunta esittää, että KH hyväksyy Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelman (MAL2019).

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

KH 27.05.2019 § 105

KJ:

KH päättää hyväksyä Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelman (MAL2019).

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.